Inventaris van het archief van de Maatschappij NV Villapark Hollandsch Schwarzwald

1916-1962

Colofon

Deze inventaris is samengesteld door de firma DOXsupport, project- en adviesbureau voor documentaire informatievoorziening en consultancy in opdracht van de gemeente Rijssen-Holten.

Tekst en samenstelling:

Erich Stapersma BASc, DOXsupport

Januari 2013

Inhoudsopgave

Geschiedenis van de organisatie 1
Geschiedenis van het archief 1
Verantwoording bewerking 2
Openbaarheid 2
1. Organisatorische en personele aangelegenheden 3
1.1 Oprichting, taak en werkwijze en opheffing 3
1.2 Financiële aangelegenheden 3
2. Taakuitvoering 4

Geschiedenis van de organisatie

Rond 1900 stond Rijssen bekend als een “smerig en onaanzienlijk stadje, dat in het geheele land de renommee had van “het stadje met de mesthopen””, aldus een brief van de President Commissaris van de NV Villapark Hollands Schwarzwald aan Gedeputeerde Staten van augustus 1947.

Het bovenstaande was dan ook in 1916 aanleiding voor een aantal vooraanstaande Rijssense personen onder leiding van burgemeester J. Knottenbelt om een NV op te richten met als doel “de exploitatie van onroerende goederen, in het bijzonder het verkrijgen door aankoop, stichting of andere wijze en meubilering van die gebouwen, zoomede het vervreemden of verhuren dier zaken en het verrichten van al hetgeen daartoe noodig of nuttig mochten zijn”.

Onderliggend – maar zeker niet onbelangrijk – doel was de bevordering van het vreemdelingenverkeer en van de vestiging van een klasse van beter gesitueerden in de gemeente. Zodoende trachtte men de gemeente zelf op een hoger plan te krijgen door het verfraaien van de natuur, het stadje zelf en deze een vriendelijker en zindelijker aspect te verlenen. Knottenbelt zelf werd President Commissaris.

Voor het financieren van het verwerven van de gronden en de bouw van vakantiehuisjes werden aandelen en obligaties uitgegeven. Kosten noch moeite werden gespaard om landelijk reclame te maken in toonaangevende dagbladen om toeristen naar Rijssen te lokken.

Het doel werd bereikt. Verschillende inwoners van de gemeente werden pensionhouder en kregen hierdoor een nieuw middel van bestaan. Er kwamen ook een aantal beter gesitueerden die zich permanent zouden vestigen in Rijssen. De middenstand profiteerde van de arbeid die ontstond door de bouw, verbouw en inrichting van de huisjes.

In 1952 had de NV nog enkele gronden ter gezamenlijke oppervlakte van 11.11.30 hectare in eigendom. Deze gronden, bossen en heidevelden, strekten zich in het gemeentelijk bosbezit uit. Hoewel de gemeente reeds gepoogd had deze enclaves voor de gemeente te doen aankopen, teneinde het gemeentelijk bosbezit te completeren, was dit tot nog toe niet gelukt. Na onderhandelingen ging de NV er mee akkoord, dat alle aandelen werden overgedragen aan de gemeente Rijssen, waardoor de gemeente enig aandeelhoudster werd en daardoor de gronden alsnog in haar bezit kreeg.

Opheffing van de NV was vanwege fiscale kwesties niet mogelijk. Deze zijn in de loop van de jaren opgelost, waardoor de NV Villapark Hollandsch Schwarzwald op 26 maart 1962 werd geliquideerd.

Geschiedenis van het archief

Het merendeel van het archief bestond uit financiële stukken. 50% van het materiaal bestond uit grootboeken en facturen. Van de laatste ontbreken de jaren 1919-1921 alsmede het jaar 1936. Van 1943-1945 zijn eveneens geen facturen aangetroffen, waarschijnlijk zijn de activiteiten i.v.m. de oorlogsjaren stilgelegd. Daarnaast werden nog 5 omslagen aangetroffen, waarvan de inhoud deels was geordend, een groot deel was evenwel ongeordend.

De administratie en daarmee ook het archief werd gevoerd door een administrateur. Later – waarschijnlijk ergens begin jaren ’30 – is de administratie overgenomen door een ambtenaar ter secretarie. Na overname van de aandelen van de NV is de administratie definitief bij de gemeente Rijssen terecht gekomen en geplaatst in de archiefbewaarplaats van de gemeente aan het Schild 1. In 2006 is het archief verhuisd naar het nieuw gebouwde stadhuis van de gemeente Rijssen-Holten aan het Schild 1.

Het archief omvatte in oorsprong 0,71 cm.

Verantwoording bewerking

In 2012 is het archief van de Maatschappij NV Villapark Hollandsch Schwarzwald bewerkt door Erich Stapersma van de firma DOXsupport, een project- en adviesbureau op het gebied van de documentaire informatievoorziening en consultancy, gevestigd te Oosthuizen.

Gelet op de geringe omvang van het archief en de historische inhoud ervan, zijn er tijdens de bewerking en de daaropvolgende inventarisatie vrijwel geen stukken vernietigd. De facturen zijn uit historisch onderzoek bewaard. De losse stukken zijn zo veel mogelijk chronologisch geordend. Enkele dossiers zijn volgens de zaaksgewijze ordening geordend. Dubbelen en niet van belang zijnde correspondentie, alsmede de rekening courant- en bankafschriften zijn vernietigd.

De materiele toestand van het archief is goed te noemen. Nietjes en paperclips zijn verwijderd en dossieromslagen, hechtmiddelen en dozen vervangen door zuurvrij materiaal. De archiefstukken op zich bevonden zich in een goede staat en waren niet aangetast door vocht of schimmel. Na de bewerking heeft het archief een omvang van 0,60 cm.

Openbaarheid

Alle dossiers in deze inventaris zijn openbaar.

1. Organisatorische en personele aangelegenheden

1.1 Oprichting, taak en werkwijze en opheffing

1	Statuten (concept) en kopie raadsbesluit aankoop gronden 1916	3 stukken
2	Notulen algemene vergaderingen van aandeelhouders 1916-1918	1 deel
3	Notulen vergaderingen Commissie 1916-1917 en 1930-1931	2 delen
4-6	Binnengekomen correspondentie (chronologische geordend) 1916-1957	3 omslagen
4	1916-1932	
5	1933-1936	
6	1937-1957	
7	Brievenboek met afschriften van uitgaande brieven 1916-1932	1 deel
8	Stukken betreffende de verkoop van aandelen aan de gemeente Rijssen alsmede de opheffing van de NV 1952-1962	1 omslag

1.2 Financiële aangelegenheden

9	Aandelen 1916-1957	1 pak
10	Register als bedoeld in artikel 6 van het Besluit op de Dividendbelasting 1941 (verordeningenblad no. 117/1941) 1941-1942	1 omslag
11	Obligaties 1923	1 omslag
12-20	Ontvangen facturen 1916-1947	9 omslagen
12	1916-1917	
13	1918	
14	1923-1925	
15	1926-1928	
16	1929-1931	
17	1932-1934	
18	1935-1938	
19	1939-1942	
20	1946-1947	
21	Verlies- en winstrekening en balans	1 omslag

	1935-1953	
22	Kas- en giroboek 1936-1962	1 deel
23	Grootboeken 1918-1946 *NB: De jaren 1919-1921 ontbreken*	24 delen
24	Spaarbankboekje Stichting De Nutsspaarbank te Almelo 1948-1956	2 stukken

2. Taakuitvoering

25	Register gebroken goed landhuisjes 1919-1933	1 deel
26	Registers inventaris diverse huisjes 1926-1932	4 delen
	Huisje De Dennenhorst, 1926-1930	
	Huisje De Hoogenkamp, 1929	
	Huisje De Spannenvogel, 1929-1930	
	Huisje De Leemkoele, 1929-1932	
27	Bezwaren tegen de uitbreidingsplannen van de gemeente Rijssen 1943-1951	1 omslag